

دریافت: ۱۴۰۰/۰۵/۲۹

تصویب: ۱۴۰۱/۰۳/۲۲

صص: ۲۱۰ - ۱۸۵

تدوین مدل راهکارهای افزایش تحرک و فعالیت‌های بدنی دانش‌آموزان دوره‌ی ابتدایی

مدارس استان همدان

سجاد مؤمنی^{*}، مجید کیانی^۲، مرتضی حیدری^۳

چکیده

شواهد حاکی از شیوع کم‌تحرکی در بین دانش‌آموزان دوره‌ی ابتدایی است؛ بنابراین هدف از پژوهش تدوین مدل راهکارهای افزایش تحرک و فعالیت‌های بدنی دانش‌آموزان ابتدایی استان همدان است. پژوهش با روش آمیخته و اکتشافی انجام شد. پژوهشگران با مراجعه به خبرگان حوزه‌ی ورزش دانش‌آموزی استان همدان، از طریق مصاحبه‌ی عمیق به جمع‌آوری اطلاعات از آن‌ها پرداختند و داده‌های حاصل از ۴۶ مصاحبه‌ی کدگذاری و تجزیه‌وتحلیل گردید.

سپس پرسشنامه‌ای مطابق با کدهای به‌دست‌آمده، طراحی گردید و روایی و پایایی آن مورد تأیید قرار گرفت. تعداد ۴۲۹ نفر از معلمان استان به روش نمونه‌گیری طبقه‌ای-نسبی به‌صورت تصادفی پرسشنامه‌ها را به‌عنوان نمونه‌ی پژوهش تکمیل کردند. داده‌ها با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی مانند آزمون کلموگرف اسمیرنف، فریدمن و مدل معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزارهای اس.پی.اس.اس و پی.ال.اس مورد تحلیل قرار گرفت. در مرحله کدگذاری ۴۶ نشان، ۱۷ مفهوم و ۶ مقوله استخراج گردید.

یافته‌ها نشان داد که عوامل فرهنگی-اجتماعی، فعالیت‌های مکمل و فوق‌برنامه ورزشی مدارس، کیفیت‌بخشی به ساعت درس تربیت‌بدنی، اطلاع‌رسانی و رسانه‌های اجتماعی، امکانات، تجهیزات و عامل آموزش مداوم معلمان و به‌کارگیری فناوری بر افزایش تحرک و فعالیت‌های بدنی دانش‌آموزان تأثیر دارد.

نتایج آزمون فریدمن نشان داد که بین اولویت راهکارهای مرتبط با افزایش تحرک و فعالیت‌های بدنی دانش‌آموزان تفاوت معناداری وجود دارد. درنهایت، مدیران و مسئولان ورزش دانش‌آموزی استان همدان می‌توانند از شاخص‌ها، مفاهیم، دسته‌های مشخص‌شده و اولویت‌های به‌دست‌آمده در این مطالعه به‌منظور برنامه‌ریزی برای افزایش تحرک و فعالیت‌های بدنی دانش‌آموزان استان همدان استفاده نمایند.

کلید واژه‌ها: فعالیت بدنی، دانش‌آموزان، ورزش مدارس

^۱ استادیار، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان، ایران، (نویسنده مسئول)،

sajad.moemeni@basu.ac.ir

^۲ دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان، ایران.

^۳ دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران.

مقدمه

امروزه پیشرفت ورزش در جهان به عنوان یکی از راهکارهای ثمربخش جهت رسیدن به اهداف متعالی در ابعاد مختلف اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی در کشورهای توسعه یافته در نظر گرفته می شود (۱). سایر کشورهای در حال توسعه نیز به دنبال راهکارهای جهت رشد و ارتقاء ورزش خود هستند که توجه به ورزش دانش آموزی به عنوان یکی از مهم ترین استراتژی های کاربردی آن می باشد (۲). توجه به فعالیت بدنی در میان قشر دانش آموزی، مهم ترین رویکرد کشورها در سراسر جهان است. دانش آموزان قشر وسیعی از افراد جامعه را تشکیل می دهند و تأثیر بسزایی در آینده کشور در عرصه های مختلف صنعتی، اقتصادی، فرهنگی و علمی دارند، به همین منظور توجه به سلامت عمومی آن ها امری بسیار مهم و ضروری می باشد (۳). در این میان افزایش کم تحرکی در بین دانش آموزان، به عنوان یکی از مشکلات مهم و اساسی در بروز مسائل و بیماری های مختلف می باشد. بیماری های مانند دیابت نوع دو، افزایش کلسترول و فشارخون که قبلاً در بزرگسالان دیده می شد، امروزه به دلیل افزایش شیوع چاقی در کودکان و نوجوانان بسیار رایج شده است (۴). پژوهشگران پیش بینی می کنند که بیش از ۷۰ درصد نوجوانان چاق به بزرگسالان چاق تبدیل خواهند شد (۵).

میزان کم تحرکی و به دنبال آن اضافه وزن و چاقی دانش آموزان و نوجوانان، از مشکلات مهمی است که در صورت عدم چاره اندیشی مناسب، زبان های جبران ناپذیر اقتصادی و اجتماعی را در آینده نه چندان دور متوجه خانواده ها و کشور خواهد کرد. در مطالعه کشوری و ملی نظام مراقبت و پیشگیری از بیماری های غیر واگیر دانش آموزان و نوجوانان در سال ۱۳۹۲ نشان داده شد که ۷۴ درصد نوجوانان ایرانی کم تحرک هستند و همچنین میزان فعالیت بدنی در دختران به طور معناداری کمتر از پسران است (۶). از طرفی تنها ۲۱/۹ درصد دانش آموزان ابتدایی، ۱۵/۶ درصد دانش آموزان متوسطه اول و فقط ۱۴/۴ درصد دانش آموزان متوسطه دوم در هفته ۳۰ دقیقه فعالیت بدنی داشته اند، این در حالی است که طبق پژوهش های معتبر و مورد تأیید سازمان جهانی بهداشت، حداقل فعالیت بدنی مناسب برای سنین ۶ تا ۱۸ سال باید حداقل ۶۰ دقیقه فعالیت بدنی متوسط در روز باشد (۶). فقر حرکتی عامل بسیاری از بیماری های جان فرسا چون چاقی، ضعف دستگاه های قلبی و عروقی و تنفسی است و به طور مستقیم و غیرمستقیم سلامتی انسان را به خطر می اندازد (۷) و چهارمین علت مرگ و میر در جهان است (۴). نتایج نشان می دهد که سبک زندگی کم تحرک در دوران نوجوانی باعث ایجاد مشکلات مزمن بهداشتی و کاهش کیفیت زندگی در سنین بزرگسالی خواهد شد (۸).

ارائه راهکارهای مناسب در پیشرفت و یا افزایش سطح فعالیت جسمانی دانش آموزان بسیار مهم؛ اما ممکن است دانش آموزان دلایل متفاوتی برای عدم مشارکت در فعالیت های بدنی داشته باشند. عواملی مانند جذاب نبودن فعالیت ها، تکراری بودن (۹) توان جسمانی فرد، ناتوانی در یادگیری مهارت های ورزشی، محدودیت های جسمانی، ترس از آسیب، ترس از شکست و تمسخر را از دلایل کاهش توجه و علاقه دانش آموزان به تربیت بدنی معرفی می کنند (۳). همچنین بررسی ها نشان می دهد که موانع رفتاری از عوامل مؤثر در زمینه انجام

فعالیت بدنی می‌باشد (۱۰). بر اساس تئوری رفتار برنامه‌ریزی شده، قصد رفتاری عامل تعیین‌کننده اولیه رفتار افراد است (۱۱-۱۰) برخی پژوهشگران این نظریه را به‌عنوان معتبرترین نظریه برای پیشگویی و توصیف رفتار فعالیت بدنی مطرح کرده‌اند (۱۲). از سوی می‌توان رفتارهای یادگرفته شده و مفید را نهادینه نمود. بر پایه این دیدگاه، نهادینه کردن شامل فراهم آوردن زمینه‌ها و شرایطی است که موجب ثبات، پایداری و فراگیر شدن رفتارهای مطلوب می‌گردد. نهادینه کردن از دو مرحله‌ای اخذ و جذب ارزش‌های فرهنگی از محیط، پذیرش، عینیت و ساختار بخشیدن به آن ارزش‌ها برای استقرار، تثبیت، انتقال و تداوم آن‌ها در کلیه سطوح فردی، گروهی و فراگروهی تشکیل می‌گردد. عمل نهادینه‌شده دربرگیرنده رفتاری است که در طول زمان استمرار دارد، لذا می‌توان رفتارهای فعالیت بدنی را نهادینه نمود و بر اساس آن منجر به تداوم آن شد (۱۳).

شواهد حاکی از آن است که برنامه‌ها و مداخلات آموزشی مسئولان مدرسه و معلمان بر ارتقای سطح فعالیت بدنی دانش‌آموزان اثر مثبتی دارد (۱۴). برنامه درسی سنگین مدرسه با تمرکز بر پیشرفت تحصیلی، عدم حمایت مدیران مدرسه، محدودیت‌های مالی و نیز کیفیت پایین آموزش از جمله موانع اصلی توسعه فعالیت بدنی در مدارس کشور استرالیا گزارش شده است (۱۵). برخی پژوهشگران نیز فشار زیاد تحصیلی و مشارکت ترجیحی در فعالیت‌های کم‌تحرک را عامل چاقی و کم‌تحرکی دانش‌آموزان اعلام کرده‌اند (۱۶). همچنین عوامل ساختاری (۱۷)، نگرش، امکانات و بودجه (۱۸)، موانع فرهنگی، موانع مالی، موانع ساختاری، موانع زمانی، موانع انگیزشی، موانع جسمانی و روانی، موانع مدیریتی و برنامه‌ریزی (۱۹) به‌عنوان عامل‌های کاهش تحرک و فعالیت بدنی دانش‌آموزان شناسایی شده‌اند. از سوی دیگر عوامل مدیریتی و سازمانی مهم‌ترین و عامل آب‌وهوا کم‌اهمیت‌ترین (۲۰) تأثیر را در میزان تحرک دانش‌آموزان داشته است. بررسی‌ها نشان می‌دهد که حمایت خانواده (۴)، سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی، عوامل آموزشی، شناختی، سازمانی و اداری، عوامل حرفه‌ای و تخصصی، عوامل فرهنگی، انسانی، انگیزشی، بودجه و امکانات (۲۱) می‌تواند منجر به افزایش فعالیت بدنی دانش‌آموزان گردد. پژوهشگران نشان دادند که در محیط درونی سازمان ابعاد مدیریتی، انسانی، مالی، امکانات و زیرساخت‌ها و ساختار سیستم آموزش و پرورش و در محیط بیرونی سازمان ضعف در محیط فرهنگی، عدم استفاده از تکنولوژی، محیط اجتماعی ناسالم، عدم وجود قوانین و رکود محیط اقتصادی (۲) از موانع افزایش تحرک دانش‌آموزان هستند. سایر پژوهشگران نیز گزارش داده‌اند که معلم تربیت‌بدنی، عوامل فردی، خانواده، محیط‌زیست، جامعه و مدرسه (۲۲)، استراتژی‌ها، فرایندها و مسیرها (۲۳)، امکانات و فضای آموزشی، محتوای آموزشی، نظام ارزشیابی آموزشی، نظام مدیریت آموزشی، برنامه‌ریزی آموزشی، عوامل مربوط به دانشجویان، عوامل مربوط به مدرسان و شرافت علمی (۲۴)، نیروی انسانی، منابع مالی، فضا و تجهیزات، اجرای درس و فوق‌برنامه تربیت‌بدنی به‌عنوان عوامل علی (۲۵) از مهم‌ترین عوامل و موانع مؤثر در افزایش تحرک و توسعه ورزش دانش‌آموزی است.

بررسی‌های انجام‌شده نشان داد که پژوهشگران به دلیل متفاوت بودن شرایط مختلفی اعم از «آب و هوایی، اجتماعی، زمانی، جغرافیایی و...» موجود در هر جامعه راهکارهای گوناگون با اولویت‌های مختلفی را در جهت افزایش فعالیت بدنی دانش‌آموزان و توسعه ورزش دانش‌آموزی ارائه می‌نمایند. همچنین سالانه بخشی از منابع مادی و

معنوی ادارات آموزش و پرورش صرف اجرای برنامه‌های مختلف برای توسعه ورزش دانش‌آموزی می‌گردد. از این رو، ضروری به نظر می‌رسد که راهکارهای عملیاتی به منظور افزایش تحرک بدنی دانش‌آموزان ارائه گردد. معاونت تربیت بدنی آموزش و پرورش به عنوان متولی ورزش دانش‌آموزی جهت سازگاری با تغییرات روزافزون، سریع و نامطمئن محیطی، نیازمند شناسایی بهترین و سازگارترین راهکارها جهت افزایش سطح فعالیت بدنی دانش‌آموزان با توجه شرایط محیطی هر استان می‌باشد. از سوی دیگر در طی سالیان گذشته برنامه‌ها و راهکارهای مختلفی در جهت توسعه و افزایش فعالیت بدنی دانش‌آموزان توسط اداره کل آموزش و پرورش استان همدان به اجرا رسیده است، لذا شناسایی و تأیید مؤثر بودن این برنامه‌ها توسط متخصصین امر می‌تواند منجر به ادامه آن‌ها با جدیت بیشتر گردد.

شناخت و آگاهی نسبت به روش‌های مؤثرتر نمودن فعالیت‌های بدنی در مدارس به معلمان، مدیران و برنامه‌ریزان تربیت بدنی و ورزش در آموزش و پرورش یاری می‌رساند که برنامه‌ریزی‌ها و تصمیم‌گیری‌های علمی، منطقی و اثربخشی را تدوین نمایند. کسب اطلاعات در زمینه راهکارها و اولویت‌های افزایش تحرک و فعالیت بدنی در مدارس باعث خواهد شد که برنامه‌های توسعه فعالیت بدنی به طور واقعی تری با خواسته‌ها و نیازهای دانش‌آموزان هماهنگی پیدا نماید. این امر منجر به این خواهد شد که دانش‌آموزان با علاقه و انگیزه بیشتر به انجام و ادامه فعالیت‌های بدنی بپردازند. جریان توسعه ورزش (ورزش تربیتی، ورزش قهرمانی، ورزش همگانی و ورزش حرفه‌ای) و افزایش تحرک دانش‌آموزان زمانی فراهم می‌گردد که معلمان، برنامه‌ریزان و مسئولان امر بدانند که بهترین راهکارها با توجه به شرایط موجود در استان به چه صورت است؛ اما فقدان پژوهش اختصاصی در این زمینه و نیز ضرورت توجه به افزایش تحرک بدنی دانش‌آموزان، پژوهشگران را بر آن داشت که به منظور افزایش سطح تحرک و فعالیت بدنی دانش‌آموزان استان همدان به شناسایی راهکارهای مناسب و اولویت‌بندی این راهکارها جهت کمک به برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری مؤثرتر ورزش دانش‌آموزی استان بپردازند. لذا پژوهش حاضر به بررسی و ارائه مدل راهکارهای افزایش تحرک و فعالیت‌های بدنی دانش‌آموزان استان همدان پرداخته است.

روش بررسی

روش پژوهش حاضر ترکیبی^۱ و از نوع طرح‌های پژوهش آمیخته و اکتشافی بود که در مرحله نخست داده‌های کیفی و سپس داده‌های کمی گردآوری و تحلیل شدند. شرکت‌کنندگان بخش کیفی شامل کارشناسان مناطق ۱۹ گانه (۲۳ نفر)، متخصصان تربیت بدنی (۱۰ نفر) و معلمان تربیت بدنی دوره‌ی ابتدایی (۴۰ نفر) استان همدان بودند. با استفاده از نمونه‌گیری هدفمند در دسترس با انجام ۴۶ مصاحبه عمیق اشباع نظری صورت گرفت. جامعه آماری بخش کمی شامل تمامی معلمان تربیت بدنی استان همدان (۸۴۸ نفر) بودند. تعداد ۴۲۹ نفر از معلمان به روش نمونه‌گیری طبقه‌ای-نسبی و به صورت تصادفی انتخاب شدند. به این صورت که ادارات و نواحی آموزش و پرورش استان همدان به ۳ منطقه برخوردار، نیمه برخوردار و محروم تقسیم گردید. نواحی یک و دو (مرکز

استان) به‌عنوان منطقه برخوردار، دو منطقه نیمه برخوردار و دو منطقه کم برخوردار برحسب شاخص‌های جمعیت دانش‌آموزی و امکانات موجود انتخاب شدند.

با انجام مصاحبه و پس از مراحل مختلف کدگذاری و تعیین عوامل مرتبط تعداد ۴۶ راهکار در قالب ۶ محور تعیین گردید. سپس پرسشنامه‌ای منطبق بر ۴۶ کد انتخابی استخراج و تنظیم گردید که در مرحله دوم تحقیق (مرحله کمی) مورد استفاده قرار گرفت. روایی صوری پرسشنامه مورد تأیید ۱۲ تن از اساتید مدیریت ورزشی، صاحب‌نظران و متخصصین موضوع مورد مطالعه قرار گرفت. بررسی روایی محتوایی به شکل کمی، از دو ضریب نسبت روایی محتوا (CVR) و شاخص روایی محتوا (CVI) استفاده شد.

به‌منظور تعیین روایی محتوای از روش‌های پیشنهادی لاوشی^۳ (۱۹۷۵) استفاده شد که بر این اساس پرسشنامه در اختیار گروه پانل قرار گرفت و پاسخ اعضا در سه سطح (ضروری، نه ضروری و نه غیرضروری و غیرضروری) کدگذاری شد (۲۶). اگرچه روش پیشنهادی لاوشی حداقل تعداد اعضا را ۴ نفر اعلام می‌کند اما تصمیم بر آن شد ۱۵ نفر در روند روایی سنجی پرسشنامه مشارکت نمایند (۲۶). لذا در این مطالعه بر اساس قضاوت ۱۵ متخصص، عدد ۰/۴۹ به‌عنوان معیار در نظر گرفت شد (۲۷)؛ بنابراین اگر مقدار CVR محاسبه‌شده برای هر سؤال برابر یا بالاتر از ۰/۴۹ باشد اعتبار محتوای سؤالات مورد تأیید قرار می‌گیرد.

جدول شماره ۱ و ۲ نشان می‌دهند که پرسشنامه مورد استفاده در پژوهش از اعتبار و پایایی مطلوبی برخوردار است. در جدول شماره ۱ نتایج شاخص‌های پایایی آلفای کرونباخ و ترکیبی گزارش شده است. همان‌طور که ملاحظه می‌شود آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی متغیر راهکارهای افزایش تحرک و فعالیت بدنی ($\alpha = 0.997$ و $CR = 0.997$) مورد تأیید می‌باشد و نیز برای تمامی متغیرها و مؤلفه‌ها بالاتر از ۰/۷ هستند که حاکی از پایایی مناسب پرسشنامه است. همچنین مقادیر واریانس استخراج‌شده مؤلفه‌ها و متغیر پژوهش درصد بالایی از واریانس نشانگرهای خود را تبیین می‌نمایند که این مقدار برای متغیر راهکارهای افزایش تحرک و فعالیت‌های بدنی دانش‌آموزان برابر با ۰/۸۸ است.

جدول ۱. مقادیر واریانس استخراج‌شده، آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی راهکارهای افزایش تحرک و فعالیت‌های بدنی دانش‌آموزان

متغیرها	AVE	آلفای کرونباخ	پایایی ترکیبی
کلی	۰/۸۸	۰/۹۹۷	۰/۹۹۷
راهکارهای افزایش فعالیت بدنی	۰/۸۳۹	۰/۹۸۱	۰/۹۸۳
فعالیت‌های مکمل و فوق برنامه ورزشی مدارس	۰/۹۱۲	۰/۹۹۲	۰/۹۷۶
فرهنگی و اجتماعی			

1. Content Validity Ratio
2. Content Validity Index
3. Lawsche

امکانات و تجهیزات	۰/۸۹	۰/۹۶۹	۰/۹۷۶
اطلاع رسانی و رسانه های اجتماعی	۰/۹۲۸	۰/۹۸۴	۰/۹۸۷
کیفیت بخشی به ساعت درس تربیت بدنی	۰/۹۲۸	۰/۹۸۷	۰/۹۸۹
آموزش مداوم معلمان و به کارگیری فناوری	۰/۹۴۵	۰/۹۸	۰/۹۸۶

همچنین با استفاده از روش فورنل و لارکر (۱۹۸۱) روایی و اگرایی پرسشنامه ها مورد بررسی قرار گرفت (۲۸). در روش مذکور متغیرهای مرتبه دوم (راهکارهای افزایش تحرک و فعالیت بدنی) در نظر گرفته نمی شوند. ریشه دوم مقدار AVE هر سازه باید بیش از بالاترین همبستگی سازه با سایر سازه ها در مدل باشد. جذر AVE متغیرها در قطر اصلی قرار دارند. یافته های پژوهش حاکی از آن است که همبستگی هر سازه با نشانگرهای خود بیش از همبستگی اش با سازه های دیگر است که این موضوع نشان دهنده قابل قبول بودن روایی و اگرایی متغیرهای مدل است (جدول شماره ۲).

جدول ۲. نتایج روایی و اگرایی به روش فورنل و لارکر

متغیرها	برنامه ریزی مسابقات ورزشی	فرهنگی و اجتماعی	امکانات و تجهیزات	اطلاع رسانی و رسانه های اجتماعی	برنامه ریزی آموزشی و معلمان و به کارگیری فناوری
فعالیت های مکمل و فوق برنامه ورزشی مدارس	۰/۹۱۶				
فرهنگی و اجتماعی	۰/۸۳**	۰/۹۵۵			
امکانات و تجهیزات	۰/۸۴**	۰/۸۱۷**	۰/۹۴۳		
اطلاع رسانی و رسانه های اجتماعی	۰/۸۱۱**	۰/۸۴۵**	۰/۸۳۵**	۰/۹۶۳	
کیفیت بخشی به ساعت درس تربیت بدنی	۰/۸۴۸**	۰/۸۸۳**	۰/۸۴۷**	۰/۸۳۲**	۰/۹۶۴
آموزش مداوم معلمان و به کارگیری فناوری	۰/۸۸۳**	۰/۸۲۶**	۰/۸۴۶**	۰/۸۱۳**	۰/۸۴۸**

**سطح معنی داری ۰/۰۱

تحلیل داده ها در بخش کیفی از سه مرحله اصلی کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری گزینشی انجام شد. داده های کمی با استفاده از روش های آمار توصیفی و استنباطی (آزمون کولموگرووف-اسمیرنف، فریدمن) و

نیز استفاده از روش حداقل مجزورات جزئی صورت گرفت. لازم به ذکر است کلیه تحلیل‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS²⁶ و PLS نسخه ۳ در سطح معنادار $P \leq 0/01$ انجام شد.

یافته‌ها

نتایج پژوهش نشان داد ۴۲۹ نفر از معلمان در پژوهش حاضر مشارکت داشتند که میانگین سنی آن‌ها برابر ۳۷/۹۹ با انحراف استاندارد ۷/۸۷ بود. ۴۷ درصد (۲۰۲ نفر) از شرکت‌کنندگان مرد و ۵۳ درصد (۲۲۷ نفر) زن بودند که ۷۰ درصد (۳۰۴ نفر) متأهل و ۲۹ درصد (۱۲۵ نفر) مجرد بودند. ۱۵/۱۵ درصد (۶۵ نفر) دارای مدرک تحصیلی کاردانی، ۶۱/۰۷ درصد (۲۶۲ نفر) کارشناسی، ۲۰/۰۴ درصد (۸۶ نفر) کارشناسی ارشد و ۳/۷۳ درصد (۱۶ نفر) دکتری بودند. ۸۸/۸۱ درصد (۳۸۱ نفر) در مدارس دولتی و ۱۱/۱۹ درصد (۴۸ نفر) در مدارس غیردولتی مشغول به تدریس بوده‌اند. ۷۲/۵ درصد (۳۱۱ نفر) از معلمان در مدارس شهری و ۲۷/۵ درصد (۱۱۸ نفر) در مدارس روستایی مشغول به آموزش بوده‌اند.

تحلیل کدگذاری داده‌های

به‌منظور کدگذاری و کشف مقوله‌ها، مشخصه‌ها و ابعاد از رویه نظام‌مند اشتراوس و کوربین (۲۰۱۴) استفاده شد.

جدول ۳. مفاهیم و مقوله‌های شناسایی‌شده مرتبط با راهکارهای افزایش تحرک و فعالیت بدنی دانش‌آموزان

مقوله اصلی	مقوله فرعی	مفهوم	کدها
راهکارهای افزایش تحرک و فعالیت بدنی دانش‌آموزان	فعالیت‌های مکه و فوق برنامه ورزش مدارس	برنامه ریزی مسابقات ورزشی	برگزاری المپیادهای ورزشی درون مدرسه‌ای ایجاد رقابت سالم با برگزاری مسابقات ورزشی کلاسی برگزاری بازی‌های بومی محلی در مدارس برگزاری مسابقات به روش مدرسه میزبان و مدرسه قهرمان
		برنامه‌های تکمیلی	کانون‌های ورزشی درون مدرسه‌ای کانون‌های ورزشی برون مدرسه‌ای اجرای طرح‌های استعدادیابی ورزشی تشکیل انجمن‌ها و سرگروه‌های ورزشی
		انگیزش و مشارکت ورزشی	مشارکت دادن دانش‌آموزان کم انگیزه در فعالیت‌های ورزشی با روش‌های مانند سرگروه تیم‌های ورزشی، مسئولیت‌پذیری ورزشی و دادن قضاوت مسابقات

مقوله اصلی	مقوله فرعی	مفهوم	کدها
			نظام داوطلبی در ورزش دانش آموزی تنوع بخشیدن به رشته های ورزشی در مدارس
			تهیه و توزیع بروشورهای آموزشی ورزشی برای والدین دانش آموزان
		افزایش دانش ورزشی والدین	برگزاری کارگاه های تخصصی توسط متخصصان علوم ورزشی برای اولیا دانش آموزان در زمینه آگاهی بخشی فواید ورزش در ایجاد فرهنگ مناسب برای خانواده ها و دانش آموزان
			برگزاری جشنواره های ورزشی مانند دست سازهای ورزشی، نقاشی های ورزشی و وسایل ورزشی توسط دانش آموزان
		مشارکت والدین در فعالیت های فرهنگی ورزشی	اعطای جوایز و احکام قهرمانی مسابقات ورزشی به دانش آموزان با حضور والدین
			انجمن اولیاء، مربیان و معلمان تربیت بدنی
			برگزاری همایش های ورزش دانش آموزی با حضور خانواده هایشان
فرهنگی و اجتماعی			انجام فعالیت های ورزشی توسط معلم ورزش در کلاس درس تربیت بدنی
		نهادینه سازی ورزش	مشارکت تمامی معلمان و کارکنان مدرسه در ورزش صبحگاهی
			اجرای ورزش صبحگاهی توسط دانش آموزان
			اجرای طرح کوشا در مدارس
			استفاده معلم ورزش از احادیث، روایات، آیات دینی در زمینه توجه اسلام به ورزش
		الگوسازی	تجلیل و قدردانی از مدیران و آموزگاران پایه ای که دانش آموزان آنها در مسابقات ورزشی مقام آورند
			ویژگی های ظاهری معلم ورزش، داشتن فیزیک ورزشی و استفاده از لباس های ورزشی در کلاس های درس تربیت بدنی

مقوله اصلی	مقوله فرعی	مفهوم	کدها
امکانات و تجهیزات ورزشی	امکانات ورزشی	امکانات ورزشی	حیات پویا در مدارس نصب وسایل ورزشی همگانی در حیات مدارس افزایش کمیت و کیفیت تجهیزات ورزشی در مدارس
		سرانه ورزشی	افزایش سرانه ورزش دانش‌آموزی به‌منظور فعالیت‌های فوق‌برنامه ورزشی مدارس
	ابزارهای اندازه‌گیری	استفاده از وسایل اندازه‌گیری در علوم ورزشی (مانند ترکیب بدنی، پیکر سنجی جهت و...) برای ارزیابی بدنی دانش‌آموزان به‌صورت دوره‌ای به‌منظور افزایش آگاهی آن‌ها نسبت به ویژگی‌های بدنی‌شان	
		فرهنگ‌سازی رسانه‌ای	فرهنگ‌سازی ورزشی از طریق تبلیغات در داخل مدارس استفاده از ظرفیت شبکه‌های مجازی
اطلاع‌رسانی و رسانه‌های اجتماعی	پوشش رسانه‌ای	تهیه خبرنامه‌های ورزشی در مدارس	
		معرفی دانش‌آموزان نخبه و موفق ورزشی کشور و استان از طریق تهیه کلیپ، بروشور، بنرهای ورزشی در مدارس و سطح شهر	
		پوشش خبری مسابقات قهرمانی ورزشی دانش‌آموزان در رسانه‌ها و جراید	
کیفیت‌بخشی به ساعت درس تربیت‌بدنی	موسیقی و ورزش	استفاده از آهنگ‌های مناسب ورزشی در ساعات ورزش و تفریح	
		نیازسنجی علایق ورزشی دانش‌آموزان در ابتدای سال تحصیلی	
	برنامه‌ریزی آموزشی	اختصاص امتیاز بیشتر در فرم سازمان‌دهی به معلمان فعال تربیت‌بدنی در مدارس	
		افزایش ساعات درس تربیت‌بدنی در مدارس	
برنامه‌ریزی درسی	توجه و نظارت مستمر (همکاری) مدیران مدارس بر اجرای بهینه فعالیت‌های کلاس درس تربیت‌بدنی	افزایش سواد بدنی در بین دانش‌آموزان	
		اجرای برنامه‌های درس تربیت‌بدنی بر اساس برنامه‌های وزارت آموزش و پرورش	

مقوله اصلی	مقوله فرعی	مفهوم	کدها
			داشتن طرح درس سالانه معلمان تربیت بدنی
	آموزش مداوم	وسایل کمک آموزش	به کارگیری فناوری جدید در آموزش تربیت بدنی استفاده از وسایل کمک آموزشی
	معلمان و به کارگیری فناوری	آموزش و توانمندسازی معلمان	برگزاری کارگاه ها، همایش ها و دوره های ضمن خدمت روش ها نوین آموزش درس تربیت بدنی برگزاری کارگاه های آموزشی و مطالعه کتاب راهنمای معلم دره تربیت بدنی برای آموزگاران پایه

بعد از انجام کدگذاری های مختلف کدهای به دست آمده در قالب راهکارهای استخراج شده به منظور بررسی روایی محتوا در اختیار گروه متخصصان قرار گرفت تا هر سؤال را بر اساس طیف سه قسمتی (کاملاً ضروری؛ نه ضروری و نه غیر ضروری و غیر ضروری) بررسی نمایند که در نهایت بر اساس پاسخ ها، نسبت روایی محتوا با استفاده از رابطه ۱ محاسبه و در جدول ۴ نشان داده شده است.

$$CVR = \frac{nE - \frac{N}{2}}{\frac{N}{2}}$$

شکل ۱. بررسی ضریب روایی محتوی

در این فرمول داریم:

N: تعداد کل متخصصین

Ne: تعداد متخصصینی که گزینه ضروری را انتخاب کرده اند

جدول ۴. مقادیر CVR میانگین عددی قضاوت ها و نتایج پذیرش یا رد سؤالات راهکارهای افزایش تحرک دانش آموزان

میانگین پذیرش	CVR	عددی یا رد سؤال	گویه ها	
پذیرش	۰/۸۶	۱/۹۳	برگزاری المپیادهای ورزشی درون مدرسه ای	۱

۲	ایجاد رقابت سالم با برگزاری مسابقات ورزشی کلاسی	۰/۸۶	۱/۹۳	پذیرش
۳	مشارکت دادن دانش‌آموزان کم‌انگیزه در فعالیت‌های ورزشی با روش‌های مانند سرگروه تیم‌های ورزشی، مسئولیت‌پذیری ورزشی و دادن قضاوت مسابقات	۰/۸۶	۱/۹۳	پذیرش
۴	نظام داوطلبی در ورزش دانش‌آموزی	۰/۶	۱/۶	پذیرش
۵	کانون‌های ورزشی درون مدرسه‌ای	۰/۷۳	۱/۸	پذیرش
۶	کانون‌های ورزشی برون مدرسه‌ای	۱	۲	پذیرش
۷	تنوع بخشیدن به رشته‌های ورزشی در مدارس	۱	۱۵	پذیرش
۸	برگزاری بازی‌های بومی محلی در مدارس	۰/۶	۱/۶۶	پذیرش
۹	تشکیل انجمن‌ها و سرگروه‌های ورزشی	۰/۸۶	۱/۹۳	پذیرش
۱۰	اجرای طرح‌های استعدادیابی ورزشی	۰/۷۳	۱/۸	پذیرش
۱۱	برگزاری مسابقات به روش مدرسه میزبان و مدرسه قهرمان	۰/۷۳	۱/۸	پذیرش
۱۲	تهیه و توزیع بروشورهای آموزشی ورزشی برای والدین دانش- آموزان	۰/۶	۱/۷۳	پذیرش
۱۳	مشارکت تمامی معلمان و کارکنان مدرسه در ورزش صبحگاهی	۰/۶	۱/۷۳	پذیرش
۱۴	برگزاری همایش‌های ورزش دانش‌آموزی با حضور خانواده‌هایشان	۰/۶	۱/۶۶	پذیرش
۱۵	برگزاری جشنواره‌های ورزشی مانند دست‌سازهای ورزشی، نقاشی- های ورزشی و وسایل ورزشی توسط دانش‌آموزان	۰/۶	۱/۷۳	پذیرش
۱۶	انجمن اولیاء، مربیان و معلمان تربیت‌بدنی	۰/۶	۱/۶۶	پذیرش
۱۷	برگزاری کارگاه‌های تخصصی توسط متخصصان علوم ورزشی برای اولیا دانش‌آموزان در زمینه آگاهی بخشی فواید ورزش در ایجاد فرهنگ مناسب برای خانواده‌ها و دانش‌آموزان	۰/۷۳	۱/۸	پذیرش
۱۸	استفاده معلم ورزش از احادیث، روایات، آیات دینی در زمینه توجه اسلام به ورزش	۰/۶	۱/۶۶	پذیرش
۱۹	اعطای جوایز و احکام قهرمانی مسابقات ورزشی به دانش‌آموزان با حضور والدین	۱	۲	پذیرش
۲۰	انجام فعالیت‌های ورزشی توسط معلم ورزش در کلاس درس تربیت‌بدنی	۰/۶	۱/۷۳	پذیرش
۲۱	اجرای ورزش صبحگاهی توسط دانش‌آموزان	۱	۲	پذیرش

۲۲	تجلیل و قدردانی از مدیران و آموزگاران پایه‌ای که دانش‌آموزان آن‌ها در مسابقات ورزشی مقام آوردند	۰/۷۳	۱/۹۳	پذیرش
۲۳	اجرای طرح کوشا در مدارس	۰/۷۳	۱/۸	پذیرش
۲۴	ویژگی‌های ظاهری معلم ورزش، داشتن فیزیک ورزشی و استفاده از لباس‌های ورزشی در کلاس‌های درس تربیت‌بدنی	۰/۷۳	۱/۸	پذیرش
۲۵	حیاط پویا در مدارس	۱	۲	پذیرش
۲۶	نصب وسایل ورزشی همگانی در حیاط مدارس	۰/۸۶	۱/۹۳	پذیرش
۲۷	استفاده از وسایل اندازه‌گیری در علوم ورزشی (مانند ترکیب بدنی، پیکر سنجی جهت و...) برای ارزیابی بدنی دانش‌آموزان به‌صورت دوره‌ای به‌منظور افزایش آگاهی آن‌ها نسبت به ویژگی‌های بدنی-شان	۰/۶	۱/۷۳	پذیرش
۲۸	افزایش کمیت و کیفیت تجهیزات ورزشی در مدارس	۰/۸۶	۱/۹۳	پذیرش
۲۹	افزایش سرانه ورزش دانش‌آموزی به‌منظور فعالیت‌های فوق‌برنامه ورزشی مدارس	۱	۲	پذیرش
۳۰	فرهنگ‌سازی ورزشی از طریق تبلیغات در داخل مدارس	۰/۸۶	۱/۹۳	پذیرش
۳۱	تهیه خبرنامه‌های ورزشی در مدارس	۰/۶	۱/۸	پذیرش
۳۲	معرفی دانش‌آموزان نخبه و موفق ورزشی کشور و استان از طریق تهیه کلیپ، بروشور، بنرهای ورزشی در مدارس و سطح شهر	۰/۷۳	۱/۸	پذیرش
۳۳	پوشش خبری مسابقات قهرمانی ورزشی دانش‌آموزان در رسانه‌ها و جراید	۰/۸۶	۱/۹۳	پذیرش
۳۴	استفاده از آهنگ‌های مناسب ورزشی در ساعات ورزش و تفریح	۰/۶	۱/۷۳	پذیرش
۳۵	استفاده از ظرفیت شبکه‌های مجازی	۰/۶	۱/۸	پذیرش
۳۶	نیازسنجی علایق ورزشی دانش‌آموزان در ابتدای سال تحصیلی	۰/۷۳	۱/۸	پذیرش
۳۷	توجه، همکاری و نظارت مستمر مدیران مدارس بر اجرای بهینه فعالیت‌های کلاس درس تربیت‌بدنی	۰/۷۳	۱/۶	پذیرش
۳۸	اختصاص امتیاز بیشتر در فرم سازمان‌دهی به معلمان فعال تربیت‌بدنی در مدارس	۰/۶	۱/۶۶	پذیرش
۳۹	افزایش ساعات درس تربیت‌بدنی در مدارس	۱	۲	پذیرش
۴۰	افزایش سواد بدنی در بین دانش‌آموزان	۰/۸۶	۱/۹۳	پذیرش

۴۱	اجرای برنامه‌های درس تربیت‌بدنی بر اساس برنامه‌های وزارت آموزش و پرورش	۰/۷۳	۱/۸	پذیرش
۴۲	داشتن طرح درس سالانه معلمان تربیت‌بدنی	۰/۷۳	۱/۸۶	پذیرش
۴۳	برگزاری کارگاه‌ها، همایش‌ها و دوره‌های ضمن خدمت روش‌های نوین تدریس درس تربیت‌بدنی	۰/۸۶	۱/۹۳	پذیرش
۴۴	برگزاری کارگاه‌های آموزشی و مطالعه کتاب راهنمای معلم درس تربیت‌بدنی برای آموزگاران پایه	۰/۷۳	۱/۸۶	پذیرش
۴۵	به‌کارگیری فناوری جدید در آموزش تربیت‌بدنی	۰/۶	۱/۷۳	پذیرش
۴۶	استفاده از وسایل کمک‌آموزشی	۱	۲	پذیرش

نتایج حاصل از ضریب روایی محتوایی و میانگین عددی قضاوت‌ها نشان داد که راهکارهای به‌دست‌آمده دارای اعتبار مناسب هستند. همچنین شاخص روایی محتوایی (CVI) که با استفاده از رابطه شماره ۲ محاسبه گردید نشان‌دهنده روایی قابل قبول و قابلیت اجرای راهکارهای استخراج‌شده هستند.

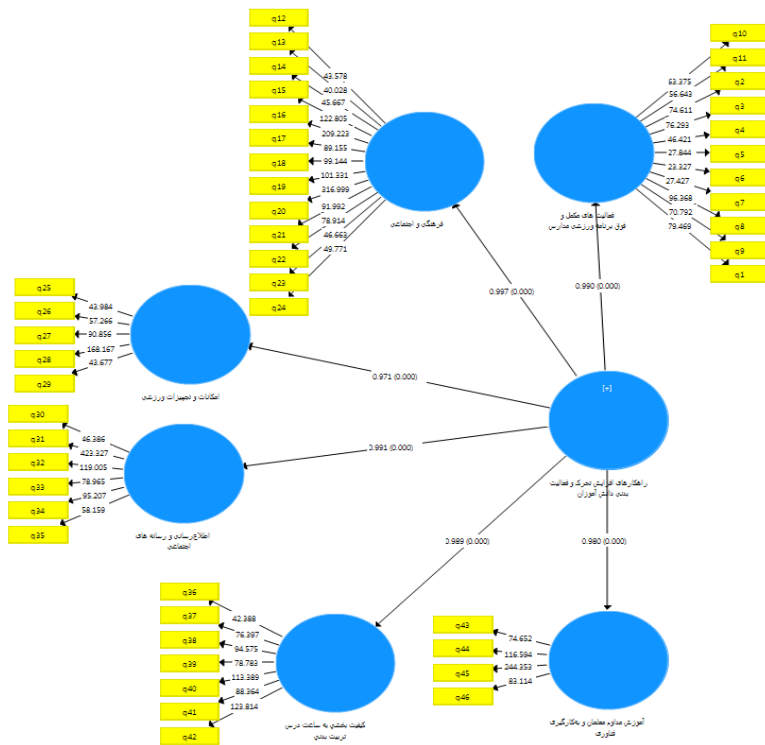
$$CVI = \frac{\sum CVR \text{ for all retained items}}{\text{retained items numbers}} = \frac{35.9}{46} = 0.78$$

رابطه ۲. شاخص روایی محتوایی

CVI: شاخص روایی محتوایی

CVR: تبدیل صورت خطی و مستقیم اعضای گروه پانل است که عبارت «ضروری» را انتخاب کرده‌اند

Retained number: تعداد آیتم‌های باقیمانده

شکل ۱. مقادیر بار عاملی و تی مدل راهکارهای افزایش تحرک و فعالیت های بدنی دانش آموزان

جدول ۵. آزمون معناداری راهکارهای افزایش تحرک و فعالیت های بدنی دانش آموزان

رابطه مؤلفه با متغیر	بار عاملی	t-value	سطح معنی داری
فعالیت های کامل و فوق برنامه ورزشی مدارس ← راه کارهای افزایش تحرک و فعالیت های بدنی دانش آموزان	۰/۹۹	۵۸۹/۴۰۸	۰/۰۱
فرهنگی و اجتماعی ← راه کارهای افزایش تحرک و فعالیت های بدنی دانش آموزان	۰/۹۹۷	۱۴۱۹/۲۶۷	۰/۰۱
امکانات و تجهیزات ← راه کارهای افزایش تحرک و فعالیت های بدنی دانش آموزان	۰/۹۷۱	۹۷۱/۵۳۹	۰/۰۱

رابطه مؤلفه با متغیر	بار عاملی	t-value	سطح معنی‌داری
اطلاع‌رسانی و رسانه‌های اجتماعی ← راه کارهای افزایش تحرک و فعالیت‌های بدنی دانش‌آموزان	۰/۹۹۱	۵۳۸/۲۱۹	۰/۰۱
کیفیت‌بخشی به ساعت درس تربیت‌بدنی ← راه کارهای افزایش تحرک و فعالیت‌های بدنی دانش‌آموزان	۰/۹۸۹	۴۱۳/۴۱۵	۰/۰۱
آموزش مداوم معلمان و به‌کارگیری فناوری ← راه کارهای افزایش تحرک و فعالیت‌های بدنی دانش‌آموزان	۰/۹۸	۲۰۱/۷۸۵	۰/۰۱

***سطح معنی‌داری ۰/۰۱

نتایج شکل ۱ و جدول ۵ نشان می‌دهد که تمامی راهکارها و مقوله‌های استخراج‌شده در پژوهش حاضر برافزایش تحرک و فعالیت‌های بدنی دانش‌آموزان مؤثر هستند ($P < 0/01$).

به‌منظور بررسی کیفیت مدل ساختاری پژوهش از شاخص GOF استفاده شد که مقدار آن برابر با ۰/۸۸۵ بود و از آنجاکه مقادیر بالای ۰/۳۶ برای این شاخص به‌عنوان مقادیر قوی معرفی شده‌اند، مدل پژوهش حاضر دارای کیفیت مطلوب است.

$$GOF = \sqrt{(Communalities \times r^2)} = \sqrt{0.805 \times 0.973} = 0.885$$

جدول ۶ مقادیر R^2 ، شاخص‌های افزونگی با روایی متقاطع و اشتراک با روایی راه کارهای افزایش تحرک و فعالیت‌های بدنی دانش‌آموزان

متغیرها	مقادیر R^2	معیار Q^2 (استون - گیسر)	اشتراک با روایی متقاطع
کلی	-	-	۰/۸۱۲
راهکارهای افزایش فعالیت بدنی	-	-	-
فعالیت‌های مکمل و فوق برنامه ورزشی مدارس	۰/۹۸۱	۰/۷۶۳	۰/۷۴۷
فرهنگی و اجتماعی	۰/۹۹۴	۰/۸۴۱	۰/۸۳۴
امکانات و تجهیزات	۰/۹۴۴	۰/۷۸	۰/۷۶۴
اطلاع‌رسانی و رسانه‌های اجتماعی	۰/۹۸۲	۰/۸۴۷	۰/۸۳۱
کیفیت‌بخشی به ساعت درس تربیت‌بدنی	۰/۹۷۸	۰/۸۴۲	۰/۸۴۴

۸۸۵

متغیرها	مقادیر R^2	معیار Q^2 (استون - گیسر)	اشتراک با روایی متقاطع
آموزش مداوم معلمان و به کارگیری فناوری	۰/۹۶۱	۰/۸۵۱	۰/۸۰۶

نتایج جدول بالا نشان می‌دهد که مقادیر R^2 تمام مؤلفه‌ها نشان‌دهنده مقدار مناسب پیش‌بینی متغیر ملاک را نشان می‌دهد. مقادیر مثبت شاخص‌های افزونگی با روایی متقاطع و اشتراک با روایی متقاطع مؤلفه‌های راهکارهای افزایش تحرک و فعالیت‌های بدنی دانش‌آموزان نشان‌دهنده کیفیت مناسب مدل اندازه‌گیری می‌باشند.

جدول ۷. نتایج آزمون فریدمن جهت تعیین تفاوت اولویت راهکارهای مرتبط با افزایش تحرک و فعالیت‌های بدنی دانش‌آموزان

مؤلفه‌ها	میانگین رتبه	اولویت عوامل	آماره خی دو	df	سطح معنی‌داری
فعالیت‌های مکمل و فوق‌برنامه ورزشی مدارس	۵/۱۳	۲	۱۹۸۶/۳۴۹	۵	**۰/۰۰۱
فرهنگی و اجتماعی	۵/۸۷	۱			
امکانات و تجهیزات	۲/۱۵	۵			
اطلاع‌رسانی و رسانه‌های اجتماعی	۲/۸۸	۴			
کیفیت‌بخشی به ساعت درس تربیت‌بدنی	۳/۸۳	۳			
آموزش مداوم معلمان و به کارگیری فناوری	۱/۱۴	۶			

** $P < 0/01$

نتایج آزمون فریدمن نشان داد که بین اولویت راهکارهای مرتبط با افزایش تحرک و فعالیت‌های بدنی دانش‌آموزان تفاوت معناداری وجود دارد ($P < ۰/۰۱$ ، $df = ۵$ ؛ $Z = ۱۹۸۶۳۴/۳۴۹$).

بحث و نتیجه‌گیری

تربیت بدنی و ورزش یک بخش ضروری از برنامه رسمی درسی مدارس می‌باشند و به‌عنوان زمینه‌ساز تأمین و تربیت نیروی انسانی سالم و تندرست، بخشی از برنامه‌های توسعه ملی به شمار می‌آید که در سیاست‌های کلان نیز مورد توجه قرار می‌گیرد (۲۳). از این رو توجه به ورزش و تحرک دانش‌آموزان یک موضوع مهم است که هدف پژوهش حاضر نیز تدوین مدل راهکارهایی جهت افزایش میزان تحرک و فعالیت بدنی دانش‌آموزان می‌باشد.

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که شش راهکار: (اول) فعالیت‌های مکمل و فوق برنامه ورزشی مدارس، (دوم) فرهنگی و اجتماعی، (سوم) امکانات و تجهیزات، (چهارم) اطلاع‌رسانی و رسانه‌های اجتماعی، (پنجم) کیفیت بخشی به ساعت درس تربیت بدنی، (ششم) آموزش مداوم معلمان و به کارگیری فناوری بر افزایش فعالیت و تحرک بدنی دانش‌آموزان تأثیر دارند. نتایج حاصل از روایی محتوی و نیز مدل ساختاری نشان داد که راهکارهای افزایش تحرک و فعالیت بدنی دانش‌آموزان مورد تأیید و از کیفیت عالی برخوردار هستند که اطمینان و اعتبار قابل قبولی دارند. نتایج پژوهش حاضر با یافته‌های قنبری فیروزآبادی و همکاران (۲۵)، قنبری و همکاران (۲۲) و محمودی (۲۱) که بر اساس تحلیل عاملی اکتشافی به شناسایی عوامل مؤثر بر نهادهای سازی ورزش در دانش‌آموزان پرداختند همسو می‌باشد. از دلایل همسو بودن نتایج پژوهش حاضر با این یافته‌ها می‌توان به استفاده از مصاحبه با صاحب نظران این حوزه و نیز در بخش کمی استفاده از نظرات معلمان تربیت بدنی اشاره نمود. از این رو می‌توان بیان نمود که توافق جامعی از دیدگاه متخصصین تربیت بدنی مدارس وجود دارد که ابعاد مختلفی بر افزایش فعالیت بدنی دانش‌آموزان مؤثر است که توجه به آن‌ها زمینه‌ساز تحرک بیشتر دانش‌آموزان است.

نتایج آزمون فریدمن نشان داد که تفاوت معناداری بین اولویت راهکارهای مرتبط با افزایش تحرک و فعالیت‌های بدنی دانش‌آموزان از دیدگاه کارشناسان و معلمان تربیت بدنی وجود دارد که این اولویت‌ها به ترتیب عبارت‌اند از: (۱) فرهنگی-اجتماعی، (۲) فعالیت‌های مکمل و فوق برنامه ورزشی مدارس، (۳) کیفیت بخشی به ساعت درس تربیت بدنی، (۴) اطلاع‌رسانی و رسانه‌های اجتماعی، (۵) امکانات و تجهیزات (۶)، آموزش مداوم معلمان و به کارگیری فناوری.

یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که عامل فرهنگی-اجتماعی مهم‌ترین عامل تأثیرگذار بر افزایش تحرک و فعالیت‌های بدنی دانش‌آموزان می‌باشد. این یافته‌ها با نتایج پژوهش‌های هاشمی (۱۹)، وفایی مقدم و همکاران (۲) و ژانگ و باو (۲۹) که مهم‌ترین عامل در افزایش توسعه، تحرک و فعالیت‌های بدنی دانش‌آموزان را عامل فرهنگی دانسته‌اند همسو می‌باشد. این یافته اهمیت محیط زندگی و فرهنگ را بیشتر آشکار می‌سازد، محیطی که دانش‌آموزان در آن رشد می‌کنند و با آن ارتباط دارند و همچنین، فرهنگ حاکم بر آن باعث تغییر دیدگاه به فعالیت بدنی می‌شود. از این رو می‌توان به به کارگیری برخی فعالیت‌ها مانند تهیه و توزیع بروشورهای آموزشی ورزشی برای والدین دانش‌آموزان، فرهنگ مشارکت تمامی معلمان و کارکنان مدرسه در ورزش صبحگاهی، مشارکت خانواده‌ها در

همایش‌های ورزش دانش آموزی، برگزاری جشنواره‌های ورزشی، تعامل اولیاء و مربیان و معلمان تربیت بدنی، آگاهی والدین در زمینه فواید ورزش در ایجاد فرهنگ مناسب برای خانواده‌ها و دانش آموزان، استفاده معلم ورزش از احادیث، روایات، آیات دینی در زمینه توجه اسلام به ورزش و نیز ایجاد تعامل بیشتر با خانواده‌های دانش آموزان در زمینه‌های مختلف ورزشی باعث افزایش آگاهی و نهادینه شدن فرهنگ ورزش در بین دانش آموزان خواهد شد. از سوی دیگر نتایج پژوهش حاضر با یافته‌های پژوهشگرانی که عامل مدیریتی و سازمانی (۲۰)، برنامه درسی سنگین مدرسه، عدم حمایت مدیران مدرسه، محدودیت‌های بودجه و منابع و آموزش (۱۵)، عامل ساختاری (۱۷)، عوامل سیاست-گذاری و برنامه‌ریزی (۲۱)، امکانات (۱۸) را مهم‌ترین مانع در گرایش دانش آموزان به تحرک و فعالیت بدنی ذکر کرده‌اند ناهمسو می‌باشند. از دلایل ناهمسو بودن این نتایج را می‌توان به تفاوت‌های موجود در زمینه امکانات و تجهیزات مدارس و نیز تفاوت در شیوه‌های مدیریتی، برنامه‌ریزی و اجرایی در مدارس و نیز ادارات کل آموزش و پرورش اشاره نمود. همچنین تفاوت در فرهنگ مناطق مختلف کشور نیز می‌تواند از دلایل ناهمسو بودن نتایج پژوهش حاضر با نتایج سایر پژوهشگران می‌باشد که بایستی در برنامه‌ریزی‌ها به آن توجه نمود. لذا با توجه به نتایج پژوهش حاضر چنین به نظر می‌رسد که تمرکز و تقویت بُعد فرهنگی- اجتماعی در زمینه ورزش منجر به افزایش تحرک و فعالیت‌های بدنی دانش آموزان خواهد شد.

فعالیت‌های مکمل و فوق برنامه ورزشی مدارس دومین راهکار مؤثر در افزایش تحرک و فعالیت بدنی دانش آموزان می‌باشد که این یافته‌ها با نتایج پژوهش‌های قبلی فیروزآبادی و همکاران (۲۵) و وفایی مقدم و همکاران (۲) همسو می‌باشد. تشویق دانش آموزان برای شرکت در ورزش مدارس و نیز مشارکت دانش آموزان در رویدادهای ورزشی می‌تواند به افزایش تحرک و فعالیت آن‌ها منجر گردد. برنامه‌ریزی مسابقات ورزشی مانند برگزاری المپیادهای ورزشی درون مدرسه‌ای، ایجاد رقابت سالم ورزشی با برگزاری مسابقات ورزشی درون کلاسی (ایجاد رقابت ورزشی سالم بین دانش آموزان به این صورت میسر می‌شود که دانش آموزان بر اساس استعدادهای ورزشی‌شان در گروه‌بندی‌های مناسب قرار گیرند تا بتوانند توانایی‌های خود را به منصفه ظهور برسانند و مورد توجه و ارزیابی معلم قرار گیرند)، برگزاری بازی‌های بومی محلی در مدارس و برگزاری مسابقات به روش مدرسه میزبان و مدرسه قهرمان می‌تواند در افزایش مشارکت دانش آموزان مؤثر باشد. همچنین کانون‌های ورزشی درون مدرسه‌ای و برون مدرسه‌ای و نیز اجرای طرح‌های استعدادیابی به عنوان برنامه‌های مکملی انجام فعالیت‌های ورزشی تأثیرگذار می‌باشند. از سوی دیگر ایجاد انگیزه به منظور مشارکت دانش آموزان در فعالیت‌های ورزشی یکی از عوامل مهم می‌باشد چراکه انگیزه کلید آغاز انجام هر کار و فعالیتی به شمار می‌رود و می‌تواند رفتارهای افراد را تحریک، تقویت و هدایت کند. ایجاد بستری برای مشارکت دادن دانش آموزان کم انگیزه در فعالیت‌های ورزشی با روش‌هایی مانند سرگروه تیم‌های ورزشی، مسئولیت‌پذیری ورزشی (مسئول برگزاری مسابقات ورزشی، مسئول بررسی امکانات ورزشی مدرسه و...) و واگذاری قضاوت مسابقات به دانش آموزان، ایجاد نظام داوطلبی در ورزش دانش آموزی و تنوع بخشیدن به رشته‌های ورزشی در مدارس می‌تواند به افزایش انگیزه مشارکت دانش آموزان در فعالیت‌های بدنی کمک نمود. به کارگیری روش‌های اشاره شده منطبق با راهکار ۶-۶ سند تحول مبنی بر ایجاد شبکه‌ای از محیط‌های یادگیری مانند تعامل

اثربخش مدارس با محیط‌های یادگیری ازجمله محیط‌های ورزشی می‌باشد که این تعامل منجر به غنی‌سازی محیط مدرسه می‌گردد. همچنین در راستای راهکار ۱-۷ سند تحول مبنی بر برآوردن زمینه‌های لازم برای نقش‌آفرینی مدرسه به‌منزله کانون کسب تجربیات تربیتی و نیز تفویض اختیار و مسئولیت به آن می‌باشد. لذا مدیران در رأس تمامی سازمان‌ها نقش حیاتی و هدایت‌گر دارند؛ بنابراین، مدیران به‌عنوان یکی از اعضای تیم تعلیم و تربیت دانش‌آموزان با کمک معلمان وظیفه دارند زمینه‌های مساعدی را برای اجرای مطلوب درس تربیت‌بدنی در مدارس از طریق برنامه‌ریزی برای انجام فعالیتهای مکمل و فوق‌برنامه ورزشی مدارس برای مشارکت همه دانش‌آموزان در ورزش (همگانی و قهرمانی) فراهم آورند.

کیفیت‌بخشی به ساعت درس تربیت‌بدنی سومین راهکار اثرگذار بر افزایش تحرک و فعالیت بدنی دانش‌آموزان بود. این نتایج همسو با یافته‌های پاول وودفیلد و نویم^(۳۰)، جعفری هرنیدی و همکاران^(۱۸) و صیادی و همکاران^(۲۴) است. پژوهشگران داشتن برنامه آموزشی را در تضمین آینده تربیت‌بدنی مدارس و کیفیت‌بخشی آن در حد بسیار زیادی اثرگذار می‌دانند. انجام فعالیتهای مانند نیازسنجی علایق ورزشی دانش‌آموزان در ابتدای سال تحصیلی، اختصاص امتیاز بیشتر در فرم سازمان‌دهی به معلمان فعال تربیت‌بدنی در مدارس و افزایش ساعات درس تربیت‌بدنی در مدارس از عواملی می‌باشد که به کار بردن آن‌ها در افزایش کیفیت برنامه آموزشی درس تربیت‌بدنی مؤثر هستند. از دیگر عوامل کیفیت‌بخشی به ساعت درس تربیت‌بدنی توجه به برنامه درسی می‌باشد. به‌منظور رشد آگاهی دانش‌آموزان و نیز افزایش کیفیت درس تربیت‌بدنی معلمان بایستی با داشتن طرح درس سالانه، اجرای برنامه‌های درس تربیت‌بدنی بر اساس برنامه‌های وزارت آموزش و پرورش، توجه و نظارت مستمر مدیران مدارس بر اجرای بهینه فعالیتهای کلاس درس تربیت‌بدنی و افزایش سواد بدنی در بین دانش‌آموزان زمینه توسعه و افزایش آمادگی جسمانی دانش‌آموزان را فراهم آورند. از این‌رو معلمان تربیت‌بدنی می‌توانند با به کارگیری موارد مذکور زمینه‌ای برای افزایش فعالیت بدنی دانش‌آموزان ایجاد نمایند.

اطلاع‌رسانی و رسانه‌های اجتماعی چهارمین راهکار در افزایش سطح تحرک و فعالیت بدنی دانش‌آموزان بود که با یافته‌های خالدیان و همکاران^(۳۱)، میریوسفی^(۳۲) همسو می‌باشد. قدرت رسانه‌ها در فرهنگ‌سازی، پوشش برنامه‌های ورزشی و نیز ساخت برنامه‌های آموزشی مبتنی بر دانش روز و برجسته‌سازی نکات و موارد مهم و اساسی می‌تواند به اشاعه ورزش در رشته‌های مختلف ورزشی بپردازد. استفاده از تبلیغات ورزشی در داخل مدرسه، استفاده از ظرفیت شبکه‌های مجازی در ترویج فرهنگ‌سازی ورزشی، تهیه خبرنامه‌های ورزشی در مدارس، معرفی دانش‌آموزان نخبه و موفق ورزشی کشور و استان از طریق تهیه کلیپ، بروشور، بنرهای ورزشی در مدارس و سطح شهر، پوشش خبری مسابقات قهرمانی ورزشی دانش‌آموزان در رسانه‌ها و جراید و همچنین استفاده از آهنگ‌های مناسب ورزشی در ساعات ورزش و تفریح می‌تواند به افزایش آگاهی و انگیزه دانش‌آموزان برای مشارکت بیشتر در فعالیتهای ورزشی کمک نماید^(۳۳). رسانه‌های گروهی یکی از ابزارهای اساسی برای بررسی مسائل اجتماعی، اطلاع‌رسانی، آموزش و شکل‌گیری ارزش‌های اجتماعی در جامعه هستند که می‌توانند نقش مهمی در گرایش

دانش آموزان به سمت ورزش ایفاء نمایند. آن‌ها با آگاه‌سازی مردم جامعه از تأثیرات مثبت فعالیت بدنی و نیز اثرات منفی ناشی از کم‌تحرکی می‌توانند ورزش را در زندگی مردم نهادینه نمایند. درواقع آگاهی و بحث درباره پیامدهای رفتار و انجام فعالیت بدنی می‌تواند بر نگرش افراد اثرگذار باشد، این یافته با مطالعه صلحی و همکاران (۱۰) مبتنی بر نظریه رفتار برنامه‌ریزی‌شده بر روی فعالیت بدنی دانش آموزان همسو می‌باشد. از سوی دیگر رسانه‌ها می‌توانند باعث افزایش انگیزه و الگوسازی ورزشی در بین دانش آموزان گردند و با تأکید بر جذابیت‌های رشته‌های ورزشی پایه نقشی کلیدی در توسعه این رشته‌ها در مدارس ایجاد نماید.

راهکار امکانات و تجهیزات رتبه پنجم در گرایش دانش آموزان به تحرک و فعالیت بدنی را داشته است. امکانات و تجهیزات ازجمله عوامل تأثیرگذار بر توسعه ورزش در تمام سطوح ورزش پایه، ورزش همگانی و قهرمانی دارد، این نتایج همسو با یافته‌های محمودی (۲۱)، وفایی مقدم و همکاران (۲) و قنبری فیروزآبادی و همکاران (۲۵) می‌باشد. برخلاف یافته‌های صیادی و همکاران (۲۴) و جعفری هرندي و همکاران (۱۸) امکانات و تجهیزات اولین و اصلی‌ترین عامل افزایش تحرک و فعالیت بدنی نمی‌باشد اما به‌رحال از عوامل مهم و تأثیرگذار هستند که در پژوهش حاضر به‌عنوان پنجمین راهکار شناسایی گردید. مناسب‌سازی فضاهای فیزیکی، آموزشی و تربیتی با نیازهای ویژه و تفاوت‌های جنسیتی دانش آموزان می‌تواند در گرایش دانش آموزان به فعالیت بدنی مؤثر باشد. لذا می‌توان با ایجاد حیات پویا در مدارس، نصب وسایل ورزش همگانی در حیاط مدارس، افزایش کمیت و کیفیت وسایل ورزشی، افزایش سرانه ورزش دانش آموزی، استفاده از وسایل اندازه‌گیری در علوم ورزشی به افزایش مشارکت همه دانش آموزان در فعالیت‌های بدنی کمک نمود.

همچنین آخرین راهکار تحت عنوان آموزش مداوم معلمان و به‌کارگیری فناوری (رتبه ششم) از عوامل مهم در افزایش گرایش دانش آموزان به فعالیت‌های بدنی می‌باشد، این نتایج همسو با یافته‌های پاول وودفیلد و نویم (۲۹) و صیادی و همکاران (۲۴) می‌باشد. توانمندی‌های معلمان به‌منظور مشارکت مؤثر آنان در کلاس‌های درسی به‌عنوان یک ضرورت می‌باشد. امروزه توانمندسازی یکی از ابزارهای سودمند ارتقای کیفی نیروی‌های انسانی و افزایش اثربخشی آن‌ها تلقی می‌شود. بدون شک وجود معلمان آگاه، متخصص و بروز در مدارس به‌منزله فرصتی مناسب می‌تواند زمینه‌ساز تحولی در رشد و توسعه ورزش باشند. با توجه به دگرگونی‌های سریع و پرشتاب دانش و معلومات بشری یکی از مهم‌ترین راهکارها برای افزایش بهره‌وری و ایجاد تحول در هر سازمانی توانمندسازی نیروی انسانی آن سازمان است. لذا اصلاح و روزآمد کردن روش‌های تعلیم و تربیت با تأکید بر روش‌های فعال، گروهی و خلاق با توجه نقش و الگوی معلم بسیار مؤثر می‌باشد. ازاین‌رو استفاده از شیوه‌های نوین یادگیری، استفاده از امکانات مناسب نرم‌افزاری و سخت‌افزاری باعث افزایش روحیه در معلمان برای آموزش بهتر به دانش آموزان می‌شود و از سوی دیگر امکانات مناسب انگیزه یادگیری را در میان دانش آموزان افزایش می‌دهد (۱۰). همچنین برگزاری کارگاه‌های مختلف برای معلمان تربیت‌بدنی، استفاده از وسایل کمک‌آموزشی برای تدریس درس تربیت‌بدنی در به‌کارگیری فرد یادگیرنده به‌عنوان فردی فعال در محیط یادگیری در توسعه و افزایش تحرک بدنی دانش آموزان مؤثر می‌باشد.

از دیگر نتایج پژوهش حاضر می‌توان به همبستگی بالای شش راهکار شناسایی شده در گرایش دانش‌آموزان به افزایش تحرک و فعالیت بدنی اشاره نمود. لذا به کارگیری شش راهکار ارائه شده در پژوهش حاضر می‌تواند باعث افزایش سطح فعالیت بدنی دانش‌آموزان گردد. این عوامل در مدارس باعث تغییر رفتار دانش‌آموزان در مشارکت به فعالیت‌های ورزشی شده و از آنجایی که پژوهشگران نشان داده‌اند مشارکت ورزشی در سنین پایین باعث ادامه فعالیت در سنین بالاتر می‌شود بنابراین توجه به این عوامل می‌تواند هم در سنین پایین و هم در سنین بالاتر باعث افزایش سطح تحرک و فعالیت بدنی دانش‌آموزان شود (۳۴). از این رو سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان باید به هنگام تدوین سیاست‌ها و برنامه‌های توسعه ورزش دانش‌آموزی به این راهکارها توجه ویژه‌ای نمایند به خصوص به راهکار فرهنگی - اجتماعی که بیشترین تأثیر را بر افزایش فعالیت بدنی دانش‌آموزان داشته است.

هر پژوهشی محدودیت‌های خاصی دارد و پژوهش حاضر نیز از این قاعده مستثنی نبوده است. انجام این پژوهش در دوران شیوع بیماری کووید-۱۹ از جمله محدودیت‌های پژوهش حاضر بود، از این جهت احتمال می‌رود که در دوران پسا کرونا راهکارهای متفاوت دیگری بر افزایش سطح فعالیت بدنی دانش‌آموزان بتوان ارائه داد. از دیگر محدودیت‌های این پژوهش عدم ارائه راهکارهای مجزا برای افزایش سطح فعالیت بدنی دانش‌آموزان برحسب جنسیت و نوع مدارس (دولتی و غیردولتی، شهری و روستایی) بوده است. از این رو به سایر پژوهشگران توصیه می‌شود با در نظر داشتن جنسیت و نوع مدارس تحصیلی دانش‌آموزان به انجام پژوهش مشابه در دوران پسا کرونا پرداخته و راهکارهای مناسب برای افزایش سطح فعالیت بدنی دانش‌آموزان ارائه نمایند.

به عنوان نتیجه‌گیری کلی می‌توان گفت راهکارهای متعددی در زمینه افزایش سطح فعالیت بدنی دانش‌آموزان مدارس ابتدایی وجود دارند. در این پژوهش نشان داده شد به ترتیب شش راهکار: (اول) فرهنگی و اجتماعی، (دوم) فعالیت‌های مکمل و فوق برنامه ورزشی مدارس، (سوم) کیفیت بخشی به ساعت درس تربیت بدنی، (چهارم) اطلاع رسانی و رسانه‌های اجتماعی، (پنجم) امکانات و تجهیزات، (ششم) آموزش مداوم معلمان و به کارگیری فناوری می‌توانند در افزایش فعالیت بدنی دانش‌آموزان تأثیرگذار باشند؛ بنابراین توجه و به کارگیری این راهکارها به خصوص تقویت بُعد فرهنگی - اجتماعی که مهم‌ترین عامل شناسایی شده در زمینه افزایش فعالیت‌های بدنی دانش‌آموزان ابتدایی است می‌تواند زمینه‌ساز افزایش سطح فعالیت بدنی دانش‌آموزان در مدارس ابتدایی گردد.

Developing a model of strategies for increasing mobility and physical activity of elementary students of *Hamedan* province

Sajad Moemeni,¹ Majid Kiani,² Morteza Heidari³

Abstract

Evidence suggests that there is a prevalence of inactivity in elementary students. Therefore, The aim of this study was to developing a model of the strategies for increasing mobility and physical activity of elementary students of *Hamedan* province. Methodology was exploratory mixed method. For collecting data researchers referred to experts in the field of student sports in *Hamedan* province and they used in depth-interview. The data of 46 interviews were analyzed after coding. Then a questionnaire was designed according to the codes and validity and reliability were confirmed. 429 teachers were chosen through stratified random sampling and filled up the questionnaires. The data were analyzed using descriptive and inferential statistics such as kolmogorov–Smirnov, Friedman, and Structural Equation Modeling. The data were analyzed using SPSS 26 and Smart PLS 3 software. 46 indicators, 17 concepts, and 6 categories were extracted through the open coding results. The results showed that components of sociocultural, complementary activities of the physical education program, improving quality and effectiveness of physical education, information and social media, facilities and equipment, consistent training and utilization of technology had a significant effect on increasing mobility and physical activity of elementary students of *Hamedan* province. The result of Friedman test showed that there are significant statistical differences among priorities of mobility and physical activity of elementary students of *Hamedan* province. Ultimately, managers and authorities of student sport of *Hamedan* province can utilize indicators, concepts, and categories that were identified and the strategies for increasing mobility and physical activity of elementary students of *Hamedan* province in this study for future planning.

Key words: Physical activity, Students, Sport of schools

¹Assistant Professor, Department of Sport Management, Faculty of Sport Sciences, Bu-Ali Sina University, Hamedan, Iran, (Corresponding Author), Phone Number: sajad.moemeni@basu.ac.ir

² Ph.D of Sport Management, Department of Sport Management, Faculty of Sport Sciences, Bu-Ali Sina University, Hamedan, Iran. Bu-Ali Sina University of Hamedan . Iran.

³ Ph D of Sport Management, Azad University, Hamedan. Iran

References

1. Jenkinson, K. A. & Benson, A. C. (2009). Physical education, sport education and physical activity policies: Teacher knowledge and implementation in their Victorian state secondary school. *European Physical Education Review*, 15(3), 365-388.
2. Vafaei Moghadam, A., Dousti, M., Fakhri, F., Jafari, M. (2018). Obstacles to sport development in Mazandaran province schools. *Journal of Sport Management and Motor Behavior*, 14(28), 167-182. [Persian]
3. Keshtidar, M., Shajie, K., Roohi, S., & Fatemizadeh, S. F. (2018). Identifying the paradigm of experts on reduced tendency of students to physical activity at school (Using Q methodology). *Applied Research in Sport Management*, 7(1), 11-22. [Persian]
4. Tamimi, H., & Noroozi, A. (2016). Determinants of physical activity in high school girl students: Study Based on Health Promotion Model (HPM). *Journal of health*, 6(5), 527-37. [Persian]
5. Khoush, F. M., Rahmani, K. H., Kalantari, N., Ghafarpour, M., Mehrabi, Y. E., & Esmailzadeh, A. (2007). Assessment and comparison of food consumption patterns and body mass index of adolescent boys in urban and rural areas of Zarrinshahr, Isfahan, 6(2), 119-127. [Persian]
6. Yousefi, B., Saboonchi, R., Sang sefidi, B., Askari, M. (2015). Environmental and psychosocial variables correlated with leisure time physical activity among Kermanshah's high school female students. *Contemporary Studies on Sport Management*, 4(8), 93-101. [Persian]
7. Burton, N. W., & Turrell, G. (2000). Occupation, hours worked, and leisure-time physical activity. *Preventive medicine*, 31(6), 673-681.
8. Bashirimoosavi, F., Farmanbar, R., Taghdisi, M. H., & Atrkar, R. Z. (2015). Level of physical activity among girl high school students in Tarom county and relevant factors. *Iran Journal of Health Education and Health Promotion*. 3 (2):133-140. [Persian]
9. Heydaribafrooe, F., Ghadiri, F., Bahram, A. (2016). Mediating role of religious orientation between physical activity level and physical self-concept in boys with 15-18 years old. *Sport Psychology Studies*, 5(18), 1-18. [Persian]

10. Solhi, M., Zinatmotlagh, F., Karimzade, S. K., Taghdisi, M. H., & Jalilian, F. (2012). Designing and implementing educational program to promote physical activity among students: an application of the theory of planned behavior. [Persian]
11. Rasooli, A., & Yaghmaei, F. (2019). Determining the factors related to exercise based on the "Theory of Planned Behavior" in non-athlete boys in Ijrod City of Zanzan. *J Health Promot Manage*, 8(4), 8-15. . [Persian]
12. Defranc, A., Van den Broucke, S., Leroy, R., Hoppenbrouwers, K., Lesaffre, E., Martens, L., ... & Declerck, D. (2008). Measuring oral health behaviour in Flemish health care workers: an application of the theory of planned behaviour. *Community dental health*, 25(2), 107-114.
13. Manochchri, M., Hemati Nezhad, M., Rahmati, M., Sharifiyan, E. (2018). Identification and Analysis effective factors of institutionalize sport culture in children and adolescence in view of physical education teachers. *Journal of Sport Management*, 10(1), 163-179. [Persian]
14. Amaya-Castellanos C, Shamah-Levy T, Escalante-Izeta E, del Carmen Morales-Ruan M, Jiménez-Aguilar A, Salazar-Coronel A, Uribe-Carvajal R, Amaya-Castellanos A. (2015). Development of an educational intervention to promote healthy eating and physical activity in Mexican school-age children. Evaluation and program planning. 52:159-68.
15. Hills, A., Dengel, D. & Lubans, D. (2015). Supporting Public Health Priorities: Recommendations for Physical Education and Physical Activity Promotion in Schools. *Progress in Cardiovascular Diseases*. 57(4), 368–374.
16. Fenech, A., Chockalingam, N., Formosa, C., & Gatt, A. (2020). Evaluation of the levels of physical activity amongst primary school children in Malta. *Malta Medical Journal*, 32 (1), 5-17.
17. Mohammadi,W. (2011).Investigating the deterrent and motivating factors of male and female high school students in Ardabil in sports activities. MA thesis (sport sciences). Payame Noor Center of Tehran - Faculty of Literature and Humanities. [Persian]
18. Jafari, R., sajadi, A., kordlo, H., mohamadi, H. (2017). Assessment of factors influencing the quality of physical education course from sport teachers viewpoints. *Educational researches*, 12(50), 1-22. [Persian]
19. Hashemi S. (2014).Identifying barriers to the development of basic sports in schools in Tehran. MA thesis (sport sciences). Islamic Azad

- University, Central Tehran Branch - Faculty of Physical Education, Sport Sciences. [Persian]
20. Jahantab Nejad, A., Mehdipour, A., Khatibi, A. (2018). Analysis of effective factors on the developing basic sports in the elementary schools of Ahvaz. *Sport Management Studies*, 10(50), 165-186. [Persian]
21. Mahmoudi, H. (2017). Identifying effective factors in the development of school sports Case study: High schools (secondary school) in Mazandaran province. MA thesis (sport management). Mazandaran University. [Persian]
22. Ghanbari, H., Shetab, B. N., Shafiniya, P., & Mehralizadeh, Y. (2019). Designing a model for factors affecting the tendency of elementary school students to sport. *Studies in Learning & Instruction*, 11(1), 239-257. [Persian]
23. Mirzaei Kalar, A., Hematinezhad, M., Ramezaninezhad, R. (2020). Designing the model of student sport development in Iran. *Research on Educational Sport*, 8(18), 41-62. [Persian]
24. Sayadi, M., Farahani, A., Ghorbani, L., Ghasemi, H. (2020). Model designing for empowerment indicators of physical education educational in universities based on new educational technologies. *Research on Educational Sport*, 8(20), 73-92. [Persian]
25. Ghanbari Firouzabadi, A., amani, A., reihani, M., Sardroodian, M. (2020). Designing a Strategic Model for Student Sport Development. *Research on Educational Sport*, 8(20), 179-204. [Persian]
26. Lawshe, C. H. (1975). A quantitative approach to content validity. *Personnel psychology*, 28(4), 563-575.
27. Fornell C, Larcker DF. (1981). Evaluating structural equation models with unobservable variables and measurement error. *Journal of marketing research*. 18(1):39-50.
28. DeVon, H. A., Block, M. E., Moyle-Wright, P., Ernst, D. M., Hayden, S. J., Lazzara, D. J., & Kostas-Polston, E. (2007). A psychometric toolbox for testing validity and reliability. *Journal of nursing scholarship*, 39(2), 155-164.
29. Zhang, J., & Bao, Y. (2013). My Views on the Development of China's Sports. *Journal of Hebei Institute of Physical Education*. 2(91): 125-40.

30. Powell, E., Woodfield, L. A., Nevill, A. M. (2016). "Increasing physical activity levels in primary school physical education: The SHARP Principles Model". *Preventive medicine report*. 3:7-13.
31. Khaledian, M., Mostafaei, F., Samadi, M., Kia, F. (2013). The role of mass media in the development of sport. *Communication Management in Sport Media*, 1(2), 48-55. [Persian]
32. Miryousefi, S. J. (2019). The Mass Media Role in the Development of Championship Social Culture. *Communication Management in Sport Media*, 7 (1), 97-109. [Persian]
33. Anari, G. R., Ghasmi, H., & Farahani, A. (2020). The role of media consumption on physical activity based on health pattern in Iranian students by pender's model. *Iranian Journal of Health Education and Health Promotion*, 8(2), 172-186. [Persian]
34. Khazaei, a., eghbali, b., dabir, a., & mahmoudi, a. (2020). The role of psychosocial factors in predicting physical activity of students. *Sport psychology studies (ie, mutaleat ravanshenasi varzeshi)*, 8(30), 190-204. [Persian]